

Stad Gods

Inspiratie van de Augustinessen van Sint-Monica

THEMA:

Een onderdak

In dit nummer

- 3 Een goed begin - Mariella Oberndorff osa
- 4 Woorden als veilig heenkomen
Yvonne Peyresaubes osa
- 8 Kloosterpost - nieuws uit eigen huis
- 10 In gesprek met *Leonie van Staveren*
Herbergierster zonder herberg - Lieke Weima en Evelien Plaisier
- 13 Groeten van Evelien
Evelien Meijs over thuiskomen en loslaten
- 14 Neem geen reistas mee voor onderweg...
Erik Borgman
- 17 Zing! - Lieke Weima
- 18 Zinnebeeld - Francisca Postma
- 20 Mijmeringen bij Augustinus - Martijn Schrama
- 22 Beeldverhaal - Nazrina Rodjan
- 23 Papoea vandaag
Ton Tromp osa over Ferdie en zijn blindedarm
- 24 Op de koffie met *Irene IJgosse* - Evelien Plaisier

Bij het beeld

Dit nummer bevat foto's uit de serie *Shelter* van fotograaf Henk Wildschut. Hij fotografeerde tussen 2005 en 2010 verschillende plekken waar vluchtelingen bivakkeren in Europa, op zoek naar een beter bestaan. Over zijn project zegt hij: 'Op indirecte wijze laat *Shelter* ons de veerkracht van de mensen achter de geïmproviseerde hutten zien. Mensen die in vaak onmenselijke omstandigheden een tijdelijk bestaan proberen op te bouwen.' www.henkwildschut.com (RM)

Op de cover:

San Clemente, Spanje, september 2007. Foto: Henk Wildschut

Uitgever:

Zusters Augustinessen van Sint-Monica
Klooster Casella
Postadres: Waterstraat 2
3511 BW Utrecht
Telefoon klooster Utrecht 030 - 2332541
Telefoon administratie 030 - 2430538
E-mail administratie:
maandblad@zustersaugustinessen.nl
www.zustersaugustinessen.nl
www.casella.nl

Doel: Met Stad Gods willen wij mensen betrekken bij wat ons inspireert. Stad Gods wordt gelezen door mensen die ons een warm hart toedragen en/of belangstelling hebben voor de augustijnse spiritualiteit. Via Stad Gods zijn en blijven zij verbonden met ons en het gedachtegoed van onze congregatie.

Hoofd- en eindredactie: Maria van Mierlo

Ontwerp en beeldredactie:

Tegenwind grafisch ontwerp, Roelant Meijer

Redactiesecretariaat: Evelien Ouwehand

Redactie: Erik Borgman, Felicia Dekkers, Marie Madeleine Maas osa, Anne Nij Bijvank osa, Evelien Plaisier, Lieke Weima, Chris van Wieren

Aan dit nummer werkten mee:

Irene IJgosse, Evelien Meijs, Francisca Postma, Mariella Oberndorff osa, Yvonne Peyresaubes osa, Tjitske Postma, Nazrina Rodjan, erven Christa Rosier, Martijn Schrama osa, Leonie van Staveren, Stichting Muziek Jong voor Oud, Ton Tromp osa

Fotografie: Edward Aghina (p.20), Roelant Meijer (p.3, 10, 13, 17, 24); Ton Tromp osa (p.23), Henk Wildschut (cover, p.4, 14)

Verspreiding: Stad Gods verschijnt zes maal per jaar, in een oplage van 12.500 per editie en wordt verspreid onder de Vrienden van de zusters augustinessen.

Ook vriend worden van de zusters en dit blad ontvangen? Maak uw bijdrage van € 10,00 of meer per jaar dan over op NL76 INGB 0003 8244 29 ten name van Administratie tijdschrift Stad Gods Utrecht, onder vermelding van 'Nieuwe lezer' en uw volledige adres.

Een goed begin

Altijd als ik psalm 84 lees, zou ik een mus willen zijn. Of een zwaluw. Gewone vogels, die een plek hebben gevonden, die instinctief weten waar het veilig genoeg is om hun jongen te kunnen bergen. Zij wel; degene die nog zoekende is, dat ben ik zelf. Maar ik durf er meteen aan toe te voegen: ik ben omringd door zoekers, jong en oud.

Ik hoor iedereen al denken: Er zijn zoveel mensen op zoek naar een dak, een veilig verblijf, er zijn zoveel mensen dakloos of vol heimwee op de vlucht. Om nog maar niet te spreken van de mensen die figuurlijk dakloos zijn, losgeraakt van hun geestelijke wortels, op zoek naar een eigen identiteit, snakkend naar tevredenheid en geborgenheid. Wat kan ik bij zulke grote vragen betekenen, wat stel ik nu helemaal voor, klein nietig mensje dat ik ben.

Denk niet te min van jezelf, wat je kunt is veel! Wat het van ieder van ons vraagt is: aandacht. Met kleine gebaren de ander op zijn gemak stellen. Of iemand bid-dend nabij zijn. Wie ontdekt heeft wat het eigenlijke doel is in zijn leven, kan onderweg veel verdragen. Niets is zonder

zin, altijd is er een licht dat de duisternis verbreekt. Zo iemand is een zegen voor de omgeving. Zo'n mens brengt anderen in beweging. En zo iemand was Jezus. We hebben het weer gemerkt met Kerstmis: we willen er weer voor gaan, we zijn weer getroost en aangemoedigd om elkaar onderdak te bieden. Ik hoop dat deze editie van Stad Gods u zoveel hoop, inspiratie en vertrouwen biedt, dat de weg van de liefde met vreugde te vervolgen is. Dat wens ik u vanaf deze plek graag toe: een jaar waarin we in vreugde met elkaar op pad gaan, schrijvend of lezend zoekend naar plaatsen waar we even een onderdak kunnen zijn voor elkaar, in een vertrouwvol en hoopvol 2017.

Mariella Oberndorff osa, algemeen overste

Woorden als veilig heenkomen

Yvonne Peyresaubes osa

Een dak boven je hoofd: een eerste vereiste als het gaat om bescherming tegen regen, hagel en in sommige landen tegen de zon. En minstens noodzakelijk als het gaat over een huis als symbool van veiligheid en geborgenheid. In vroeger tijden boden tempels en kerkgebouwen soms *asiel*, wat betekende: hier ben je veilig; niemand kan je hier kwaad doen. Zelfs als je als crimineel werd beschouwd, betekende de bescherming van een gebedsgebouw dat er naar jou werd geluisterd, dat je op een rechtvaardige behandeling mocht rekenen en dat je niet zonder pardon werd gedood. Vandaar onze afschuw bij verhalen die het tegendeel vertellen, uit de Tweede Wereldoorlog en later bijvoorbeeld uit Rwanda: dat hele groepen mensen in kerken werden gedreven en vervolgens vermoord. Het schokt ons, omdat het een schending is van de plaats die een tempel of een kerk is. De muren van een kerk bakenen de ruimte af waar wij verzameld worden. Het zijn muren die duidelijk maken: degenen die hier bij elkaar komen, horen op een of andere manier bij elkaar. Zij zoeken samen naar iets waar ze over hebben gehoord: een welwillende aanwezigheid. Ondanks de muren, of eigenlijk: door de muren

heen blijft de wereld aanwezig: het geluid van het verkeer, het praten van volk op straat, de sirene van een ziekenwagen (of is het toch de brandweer?)... ze hinderen niet. Integendeel, denk ik wel eens verbaasd bij ons thuis, in de kapel van de Waterstraat, middenin de stad Utrecht. De dunne muren van steen en glas betekenen geen afscheiding, maar bevorderen een concentratie, een aandacht voor vragen die anders weinig kans krijgen: waar leef ik voor? En waar naar toe?

*Door de muren heen
blijft de wereld aanwezig*

Wij

Bijzonder in die ruimte is de nadruk die sommige woorden er krijgen. 'Wij' en 'ons' krijgen meer nadruk dan 'ik' en 'mijn'. De woorden van het Onzevader verbinden ons met de andere aanwezigen, maar ook met de mensen die ik buiten op de stoep

De woorden van het Onzevader verbinden ons met de andere aanwezigen

hoor of zie lopen, met de onbekende voor wie die ambulance was opgeroepen, met een vrouw die even binnenkomt, een minuut blijft staan en weer vertrekt.

Dit raakt aan het begrip solidariteit.

Ik ben beperkt en gebonden aan een plaats en aan alle kanten begrensd. Maar ik kan mijn grenzen verleggen, dwars door muren van steen. Solidariteit is meer dan 'iets doen voor anderen'.

Het wil zeggen: in mensen blijven geloven, ook als alles wat je ziet, hoort en leest vooral over negatieve gevoelens en wanhoop bij medemensen lijkt te gaan.

In anderen de geliefde dochters en zonen van de Eeuwige zien: dat is wat wij leren in het huis dat wij Kerk noemen. Belangstelling die plaatselijk en kleinschalig begint, die van familie en stadsgenoten naar landgenoten gaat, die groeit uit tot een solidariteit die breder van omvang is, universeel. Zoals in het visioen van de profeet: 'Op deze berg richt de Heer van de hemelse machten voor alle volken een feestmaal aan' (Jesaja 25,6). Er wordt geen datum genoemd. Misschien kunnen we ons iets voorstellen bij 'aan het einde der tijden'.

Maar de vraag is wat we er vandaag de dag mee doen. De belofte van de profeet vertrouwt ons iets toe: de vreugde van een

verwantschap die wij met anderen kunnen delen en een bemoediging om nu al aan betere verhoudingen te werken, in begrip en waardering voor elkaar.

Vrede

Een moment van de viering vind ik elke keer weer verrassend. Bij de vredeswens kijk je om je heen, om die wens door te geven. Dan zie je pas goed wie er naast je of achter je zat. Aanwezig in één en dezelfde viering ken je elkaar niet en toch, terwijl je zegt: 'De vrede van Christus', glimlach je spontaan naar elkaar.

Je bent ineens geen vreemden meer, maar medereizigers, zoekers naar hetzelfde goed: vrede voor allen, hier in de stad of in huis, vrede en welzijn voor alle mensen in de wereld. De kleine, plaatselijke solidariteit met de mensen in de kerk krijgt een andere dimensie als we bidden voor de noden van onbekenden, waar ze ook zijn. Je zult zeggen: 'Dat heeft toch niets te betekenen, zo'n gebaar, het is maar een ritueel! Je geeft elkaar een hand, spontaan of stijfjes, en een kwartier later ben je vergeten wie je begroet hebt. Je ziet elkaar nooit meer.' Dat is waar. Maar twee weken geleden was ik in Chartres in de kathedraal. De vijf of zes mensen aan wie

ik de vrede van Christus heb gewenst zou ik niet in de menigte herkennen. En toch heb ik het daar weer ervaren: een ritueel, zelfs zoiets simpels als iemand aankijken en een hand geven, stelt je in staat dingen, overtuigingen te uiten waarvoor men geen individuele woorden heeft. In dit geval de overtuiging: Degene die ons hier onder dak roept - prachtige gewelven die al eeuwen zoekers verwelkomen en beschermen - is Degene die alle mensen tot broederschap, tot onderlinge waardering en respect roept. Het gebaar maakt duidelijk: je bent welkom hier bij mij, bij ons, wie je ook bent. Dit is wat linguïsten 'performatieve' woorden noemen: die doen wat ze zelf zeggen. In dit geval: vrede stichten, saamhorigheid scheppen.

Onder de pannen

Onder dak, onder de pannen: uitdrukkingen die van thuis spreken: van veiligheid en geborgenheid. Tegelijkertijd weten we: het zijn niet de muren of de stenen, de pannen en de ramen die dat huis, die kerk of kapel bouwen waarin wij verzameld worden. Het zijn de woorden, de verhalen die hier klinken, die ons verzekeren dat wij welkom zijn bij de Eeuwige. Woorden hebben niet de stevigheid van

Het zijn niet de stenen die het huis bouwen

stenen en muren, denken wij, maar eeuw na eeuw herhaald en steeds hardnekkig door nieuwe mensen weer opgenomen en uitgesproken, blijken ze een enorme kracht te bezitten. Als we de tijd maar nemen om te luisteren, dat is: als we de woorden de tijd maar gunnen om hun weg te vinden naar ons hart. Aandachtig als de profeet Jesaja om een woord van hoop te vernemen: 'God, de Heer, gaf mij een vaardige tong, waarmee ik de moedeloze kan opbeuren. Elke ochtend wekt hij mijn oor, zodat het toegerust is om aandachtig te horen (Jesaja 50,4). Die woorden, steeds herhaald, in alle talen vertaald en gezongen, binden ons aan andere gelovigen en zoekers. Als een stevig gebouw, een stevig dak, beschermen ze ons tegen stormen en wanhoop.

Kloosterpost

Samengesteld door Marie Madeleine Maas osa en Anne Nij Bijvank osa

Een meelever voor Casella!

'Ik ben Tjitske Postma, 27 jaar. Vanaf november 2016 ben ik meelever bij Casella, na al vele malen als gast op bezoek te zijn geweest. Vanuit Casella doe ik mijn werk als projectmanager in een callcenter in Utrecht en Zoetermeer. Ik heb ervoor gekozen om mee te gaan leven, omdat Casella mij veel rust en ruimte geeft en ik het inspirerend vind om samen te leven, te vieren, en gasten te ontvangen. Die rust en ruimte vind ik in mooie muziek, goede gesprekken en de mooie omgeving. Ik ben getrouwd met Wouter, die momenteel in Praag woont. Wij zullen net voor de zomer van 2017 samen gaan emigreren naar Amerika - een ontzettend spannend avontuur! Naast de rust en ruimte die ik in Casella voel, is het meeleven daar voor mij ook een manier om me voor te bereiden op dat avontuur.' (TP)

Leentje Clijsters (dwarsfluit), Asia Czaj (viool)

Jong voor Oud in Someren

De zusters in Witven beleven tweemaal per jaar een bijzondere middag. Dan komen studenten van het Conservatorium Maastricht een middag klassieke muziek verzorgen. Dat gaat via Muziek Jong voor Oud, een stichting die concerten en workshops organiseert in instellingen en tehuizen. Het zijn meestal twee jongemensen die met hun instrument een middag komen spelen. Ze hebben vaak al diverse diploma's en stonden soms zelfs al op het podium van grote muziektheaters. En toch komen ze voor ouderen geheel gratis een prachtige uitvoering geven. Hopelijk voelen ze zich dik betaald als ze al die dankbare gezichten zien. Jong voor Oud, een geweldig initiatief. (ANB) www.muziekjongvooroud.nl

Een ontmoeting met grote gevolgen

Twee studentenpastores uit Utrecht meldden zich met een vraag. Of we misschien ruimte hadden voor een Missionaire Community? Dat is een protestante leefgemeenschap van jonge mensen die studeren of al een baan hebben en die daarnaast twee of drie dagdelen per week willen vrijmaken voor het werk in de diaconie. De zusters waren enthousiast en er was zelfs ruimte beschikbaar die voor de groep gemaakt leek: een woonkamer, een studeerkamer, vijf slaapkamers en zelfs een binnentuin. Dat was maart 2016, en in oktober stond er een mooie groep van drie mannen en twee vrouwen. Ze hebben zich na enkele weken voorgesteld in onze recreatie en verteld over zichzelf en hun plannen. Ze zien het helemaal zitten, en wij ook! We zijn er blij mee, en we houden u op de hoogte van wat er gebeurt. (ANB)

Monica de Wit osa

Bovenkarspel 24 oktober 1928

Utrecht 19 oktober 2016

Zuster Monica (Jo) de Wit was de vierde van tien kinderen en groeide op tijdens crisis- en oorlogsjaren. Het bloembollenbedrijf van haar vader groeide na de oorlog uit tot een internationaal familiebedrijf waar Monica heel trots op was. Er werd in 2002 zelfs een tulp naar haar vernoemd: de 'Monica', een mooie langstelige tulp, met kelkvormige bladeren. Ze legde op 15 augustus 1958 haar professie af in onze congregatie, woonde in verschillende van onze huizen en heeft veel kunnen betekenen voor moeders en kinderen in de opvanghuizen. Ze stierf in het Diakonessenziekenhuis in Utrecht, nadat ze het sacrament van de zieken had ontvangen. We hebben haar op 24 oktober begraven op ons kerkhof in Hilversum. Dit citaat van Augustinus was onder alle omstandigheden belangrijk voor haar: 'Onrustig is ons hart tot het rust in U, God'. Dat die rust haar deel mag zijn.

*Belijdenissen van
een herbergierster*

In gesprek met Leonie van Staveren

Lieke Weima en Evelien Plaisier

Foto: Roelant Meijer

Aan de hand van citaten van Augustinus gaat Stad Gods het gesprek aan met mensen uit de kring rondom de zusters. We vragen daarbij om een reactie op de citaten. Het resultaat is meer een gesprek dan een interview, een gesprek zelfs dat een persoonlijke belijdenis mag worden. Deze keer: Leonie van Staveren, die samen met Anne Asselman droomt van een herberg aan de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela.

Herbergiers zonder herberg, zo noemen Leonie en Anne zich voorlopig nog. De afgelopen maanden hebben ze in Spanje als vrijwilliger in verschillende herbergen gewerkt en gezocht naar een pand. Sinds Leonie deze pelgrimsroute (meestal de Camino genoemd) jaren geleden ontdekte, is ze eraan verslaafd. Bij de zusters augustinessen in Carrion de los Condes vond ze een tweede thuis en ontstond het plan om zelf ook zo'n gastvrije plek voor pelgrims op te zetten. 'Ons idee is dat we een zogenaamde *donativo* zullen runnen. Wij rekenen geen prijs, maar vragen onze gasten voor hun vertrek om een donatie. Dat betekent dat we vanaf dag één volledig afhankelijk zullen zijn van onze gasten en daar kiezen we bewust voor. Het gaat

niet om wat we eraan verdienen, maar hoeveel we kunnen en willen geven. Door een donatie te vragen, maak je dat geven wederzijds.'

Citaat 1:

Veel te laat heb ik jou lief gekregen

'Als Augustinus terugblijkt op zijn zoektocht naar God, wijst hij één moment aan dat alles op z'n kop zette, een soort Paulus-bekering. Voor mij is dat veel geleidelijker gegaan, maar ik kan me wel een vrij concreet moment herinneren dat ik besepte wat geloof voor je kan betekenen. Dat was tijdens mijn eerste Camino, al was die niet van het begin af aan een ontzettend spirituele ervaring. Ik was in eerste instantie gewoon aan het uitvogelen hoe ik moest lopen, hoe ik elke avond aan een bed en aan eten kwam. Maar toen ik dat elke dag vond, ging ik daar uiteindelijk ook op vertrouwen. Voor mij was dat het moment dat er ruimte kwam voor meer. Ik kon genieten van de schoonheid van de natuur, nadenken, bidden, en voelen dat ik gewoon niet alleen liep. Ik voelde de aanwezigheid van wat ik dan God noem praktisch naast me lopen. Die ervaring heeft een haakje geslagen waar ik nu nog op kan teruggrijpen. Het is niet

zo dat ik nu een heel stabiel en twijfelloos geloof heb, maar intuïtief weet ik dat er een God is die mij ziet, die me uitdaagt om er vol voor te gaan, die met me meegaat en me draagt.'

Citaat 2:

Ik weet wat liefde is, maar als je me vraagt wat liefde is, kan ik geen antwoord geven

'Voor mijn gevoel weet ik heel duidelijk wat ik geloof en niet geloof, maar als ik er dan op bevroegd word, zoals nu door jullie, merk ik dat ik het eigenlijk net niet goed genoeg in woorden kan vangen. Dat vind ik soms lastig. Ik denk dat dit citaat daarom een mooie spiegel is: zoals het met liefde gaat, zo is het ook met God. Hij is er wel, maar je kunt hem nooit helemaal begrijpen. Alleen al daarom zou ik er de kriebels van krijgen als wij in de herberg anderen zouden gaan vertellen wat ze moeten gaan geloven. Tegelijkertijd vind ik dat het denken soms in een te negatief daglicht gesteld wordt. Als het alleen nog maar om mindfulness en voelen gaat, is de balans zoek. Kritisch nadenken en intuïtief weten moeten naast elkaar blijven staan. Je moet ook blijven proberen woorden te geven aan wat je gelooft, want daardoor kun je het met elkaar delen en kunnen anderen je weer nieuwe inzichten geven.'

Citaat 3:

Niets is het waard om wanhopig over te zijn

'Deze tekst raakte me eigenlijk meteen, omdat hij past bij de fase waar ons project zich nu in bevindt. We hebben dit jaar wel ontdekt dat het niet makkelijk is om te realiseren wat we willen, maar dat zorgt er wel voor dat het avontuurlijk blijft. Het moet ook niet te makkelijk gaan, vind ik. En het gevoel van vertrouwen, dat ik op de Camino voor het eerst ervaren heb, is toch wel vrij diep genesteld. Dat betekent natuurlijk niet dat we op onze kont blijven zitten. Heeft Augustinus ook niet gezegd dat je moet bidden alsof je alles van God verwacht en werken alsof je alles van jezelf verwacht? Onze droom is zo mooi en belangrijk dat we hem niet gaan loslaten. Ik zou het citaat daarom omdraaien: je mag niet wanhopig zijn, juist omdat het zoveel waard is.'

Groeten van

Evelien

Ochtendlicht schijnt tussen de hoge bomen. De mist hangt laag, een wandelaar groet me met zachte g. De geuren, kleuren en geluiden van dit Brabants platteland herinneren me aan het dorp van mijn jeugd. Ik vertraag mijn pas en voel me thuis. Eindelijk geland. Ik ben op een retraite voor ontwikkelingswerkers bij gemeenschap De Hooge Berkt. Een uur per dag praten we met onze geestelijk begeleider, verder zijn we stil. Bij aankomst merk ik hoe moe ik ben. Moe van mijn tijd op de Filipijnen, de plotselinge terugkeer en het meteen weer aan de slag gaan in Nederland. Moe ook van alle vragen die ik mezelf stel om de chaos in mijn hoofd te ordenen. Ik voelde me geroepen tot het werk, maar de realiteit bleek zwaar. Waar was God die periode? Ben ik onderweg de dialoog verloren? En hoe ga ik nu verder?

De stilte, gastvrijheid en Brabantse lucht doen hun werk. Langzaam ontwarren de herinneringen zich tot een verhaal dat alle kleuren recht doet. Verwoestende tyfoons en prachtige gemeenschappen, worsteling en dankbaarheid, eenzaamheid en de vruchten van mijn werk. Terwijl de woorden in mijn hoofd verstillen, hoor ik onverwachts die zachte stem. 'Ik ben er al die tijd geweest. Ik ben dezelfde. Ik ben het, die ik altijd was.' Ik maak een laatste rondje door het bos. De bladeren dwarrelen omlaag, het is het staartje van de herfst. Losgekomen van de vragen waar geen antwoord op is en die er niet toe doen, voel ik me lichter en gedragen. Ik loop hier niet alleen. Voor alles is een tijd. Vanochtend stond ik op met het beeld van mezelf als een kneedbaar kleipoppetje. Geef ik mij over, dan kunt U mij bouwen.

*Evelien Meijs is geassocieerd lid van Casella.
De wereld is haar werkterrein.*

Neem geen reistas mee voor onderweg, geen twee stel kleren, geen sandalen en geen stok, want de arbeider is zijn levens- onderhoud waard (Matteüs 10,10-11)

Erik Borgman

In zijn encycliek *Laudato si'* noemt paus Franciscus de aarde 'ons gemeenschappelijk huis'. Verwijzend naar het Zonnelied van Franciscus van Assisi herinnert hij ons eraan 'dat ons gemeenschappelijke huis als het ware een zuster is met wie we het bestaan delen en als een mooie moeder die ons in haar armen neemt.' De aarde als één omvattend huishouden waarin het lot van de leden met elkaar verweven is. Dat hebben we lang vergeten! We dachten dat wat er met de dieren en de planten, de bodem en het water gebeurt, buiten ons staat. Maar het gebeurt aan ons en, met een uitbreiding van de parabel van het laatste oordeel (Matteüs 25,31-46): wat we aan de minste van de schepselen doen, doen we aan Gods Woord, waardoor zij en wij geschapen zijn.

Bestemming van volheid

Als de aarde ons gemeenschappelijk huis is, dan zijn we overal thuis. Dit is precies wat Jezus zijn leerlingen probeerde duidelijk te maken! *Laudato si'* wijst erop hoe Jezus in zijn verkondiging de dingen in de natuur gebruikte om Gods zorg te laten zien en hoe Hij aan de natuur een

goddelijke boodschap toekende: 'Het rijk der hemelen gelijkt op een mosterdzaadje, dat iemand op zijn akker zaaide', zei Hij bijvoorbeeld. 'Weliswaar is dit het kleinste zaadje, maar wanneer het is opgeschoten, is het groter dan de andere tuingewassen: het wordt een boom' (Matteüs.13,31-32). Bovendien, zo gaat de encycliek verder, werkte Jezus als timmerman en stond Hij in nauw contact 'met de door God geschapen materie om daaraan met zijn vaardigheid van handwerksman vorm te geven'.

Op een dieper niveau spreekt zelfs de hele aarde van Gods Gezalfde. 'Het heelal is geschapen door Hem en voor Hem', zegt de hymne die Paulus in zijn brief aan de christenen van Kolosse citeert. 'Hij bestaat voor alles en alles bestaat in Hem' (Kolossenzen 1,16-17). De encycliek komt uiteindelijk tot de stelling dat na Jezus' opstanding de schepselen van deze wereld zich aan ons niet meer voordoen als puur natuurlijke werkelijkheid, 'omdat de Verrezene ze op mysterieuze wijze omgeeft en richt op een bestemming van volheid'.

Als de aarde ons gemeenschappelijk huis is, dan zijn we overal thuis

Zonder bescherming

Als inderdaad alles spreekt van Gods zorg en Gods nabijheid, van God als onze oorsprong en God als ons doel, dan is het niet zo gek dat Jezus zijn leerlingen onbeschermd de wereld inzendt. Franciscus van Assisi en Dominicus van Caleruega ontdekten hiervan opnieuw het belang. Zij stuurden in de twaalfde en dertiende eeuw hun eigen volgelingen even arm en kwetsbaar op weg. 'Neem geen goud-, zilver- of kopergeld mee in je beurs', zegt Jezus. 'Neem geen reistas mee voor

Leef in de ruimte van Gods overvloedige gaven: je bent het waard!

onderweg, geen twee stel kleren, geen sandalen en geen stok, want de arbeider is zijn levensonderhoud waard' (Matteüs 10,10-11). Leef in de ruimte van Gods overvloedige gaven: je bent het waard! De armoede van franciscanen en dominicanen is niet zozeer een uitdrukking van

nederigheid, maar getuigt van vertrouwen op God, die ons zonder reden tot de erfgenamen heeft uitgeroepen van alle rijkdommen die zijn schepping te bieden heeft.

Als alles al van ons is, waarom zou je dan nog iets je bezit noemen? Waarom zou je dan nog terughoudend zijn in het geven? 'Voor niets hebben jullie gekregen, voor niets moet je geven', zegt Jezus tegen de zijnen. Maar de nadere inhoud van de opdracht is op het eerste gezicht verbijsterend: 'Genees zieken, wek doden op, maak melaatsen rein, drijf demonen uit' (Matteüs 10,8). Niet een takenpakket waarvan je gemakkelijk kunt denken dat je er geknipt voor bent! Het is echter de manier om te verkondigen dat het koninkrijk van God op handen is (vers 7). Vanwege deze nabijheid zijn onze eigen ziekten genezen, is onze dood verslagen, zijn wij rein geworden en zijn de demonen die ons gevangen hielden verjaagd. In Jezus is ons zo de mogelijkheid teruggegeven in de wereld thuis te zijn. Nu wordt ons gevraagd op onze beurt naar vermogen anderen hierin te laten delen.

Zing!

Lieke Weima

Rusteloos ben ik

Rus - te - loos ben ik,
on - rust be - weegt mij.
Wie voedt mijn zoe - ken
tot - dat ik thuis kom,
ge - von - den door U?
Ons hart is on - rus - tig,
tot - dat het rust vindt in U.

2. Overal zoek ik

U, nog onvindbaar.
Wie stelt mijn onrust,
totdat ik rust vind
en vrede in U?
refrein

3. Schep in mij ruimte

en overkom mij.
Vul mijn verlangen
totdat Gij zelf zult
rusten in mij.
refrein

Tekst: Sytze de Vries
Melodie: Willem Vogel
Uit: *Jij, mijn adem: verzamelde liederen*
Zoetermeer: Boekencentrum 2009

Sinds ik als tiener sceptische vragen over geloven begon te stellen, ken ik die ervaring van onrust maar al te goed. Ze zijn er wel, momenten dat de vragen zwijgen, maar nooit voor lang. Ik weet inmiddels dat die onrust en twijfels bij mijn geloof horen. Ergens hoop ik echter altijd nog dat ze op een dag zomaar verdwenen zullen zijn.

Wat als God mijn verlangen niet alleen vult, maar ook voedt? Als God juist in mijn zoeken is? Als dat waar is, kan ik rusten onderweg, al ben ik nog niet op mijn bestemming.

God, laat mij rusteloos rustig zijn.

ZinneBeeld

Zij

zij
kijkt, beschouwt
ziet
verwondert

zij
verlangt, hoopt
aanschouwt
opent

zij
zoekt, vindt
ontvangt - eindelijk
bevrijd

Francisca Postma

Mijmeringen bij Augustinus

Foto: Edward Aghina, glas-in-loodraam in het Klooster van Geffen. Zie kerkramen.nl, een initiatief van J. Klink en Museum voor Vlakglas- en Emaillekunst Ravenstein

Vreemdeling in eigen huis

Martijn Schrama osa

Hier op aarde is iedereen vreemdeling in zijn eigen huis. En als men dat niet wil zijn, zal men hier niet weg kunnen komen. (Augustinus, preek 111,2)

Wat een weerbarstige tekst!
Waar wil Augustinus eigenlijk naar toe? De vanzelfsprekende vertrouwde-
heid van mijn eigen huis stelt hij hier
zomaar ter discussie. Wanneer ik
vertrouw op een gevoel van veiligheid
vanwege een dak boven mijn hoofd,
zou ik mezelf eigenlijk maar iets wijs
maken. Wonen in een huis garandeert
blijkbaar nog niet dat ik onder de pan-
nen ben. Zelfs binnen de stabiliteit van
het eigen huis blijf ik een vreemdeling,
een mens onderweg, of ik dat nu leuk
vind of niet.

Kan ik me aan deze situatie onttrek-
ken? Kan ik hier iets aan veranderen?
Zou er helemaal geen manier bestaan
om me ergens veilig te voelen? Waar
hangt dat gevoel van veiligheid eigen-
lijk van af? Voor wat we wezenlijk zijn
is ons *bestaan op aarde* allesbepalend,
meer dan het bewonen van een eigen
huis. Op aarde ben je een vreemdeling,

zelfs in je eigen huis. Want deze wereld is een doorgangshuis, geen vaste woonplaats.

Erken wat je bent

Augustinus vindt het al winst, als we dat willen inzien. Maar weiger je, wil je er niet aan, dan gaat er perspectief verloren. Hoe ga je om met bezit, met een huis, met je veiligheid? Stel ik dit soort zaken absoluut, door een afwerende houding aan te nemen jegens de ander, dikke muren om me heen te bouwen om mezelf te beschermen? *My home is my castle!* Maar hoe dikker de muren, hoe moeilijker je er uit kunt breken. Zo sluit je jezelf op in je eigen veiligheid, ben je een gevangene van je angst. Dat is het tegenovergestelde van ontvankelijk zijn en je deur open zetten.

De dichte deur zorgt ervoor dat je louter met jezelf bezig bent en angstig om je heen blijft kijken. De vanzelfsprekende band met andere mensen wordt dan in feite doorgesneden. Je snijdt jezelf af van je toekomst. Als mens ben je nooit iets in je eentje. Je bent altijd wat anderen ook al zijn. Probeer dat eens te beseffen en volgens dat besef op weg te gaan en je plaats te zoeken.

Kwetsbaarheid erkennen

We worden indringend geroepen om vanaf deze wereld een doorstart te maken, geroepen om onszelf te overstijgen door ons vreemdelingschap te delen met dat van anderen. Jij bent immers even kwetsbaar als zij, ik even kwetsbaar als u. Wij zitten allen in dezelfde situatie. Door het te delen kunnen we aan onszelf ontsnappen. Als we die situatie willen ontlopen, blijven we er juist in vastzitten. Bied daarom de ander hetzelfde onderdak aan als je dat jezelf doet. Dat brengt de keer, de omkeer, het uitzicht. Ons huis is pas waarlijk veilig, als we erkennen dat we even kwetsbaar zijn als de mens aan onze deur.

Augustinus een beeldverhaal

De uitdrukking van
je gezicht, je manier
van kijken...

Mijn moeder was een
vreedzame vrouw die
dagelijks naar de kerk ging.

..allerlei gebaren en
je stem. Daarmee
geef je aan wat er in
je leeft.

Anders dan mijn
vader.

Mijn vader spendeerde zijn overvloed aan
energie aan alles behalve het geloof...

Kom bij
mama.

Het zou onze
kinderen zón
goed
voorbeeld
geven.

Ik laat mij niet
dopen, Monica. Ik
wil er verder niks
over horen!

Maar
Patricius...

...en zijn driftbuien
waren niet te voorspellen.

Als ik woorden vaak hoorde begon ik
beter te begrijpen wat ze betekenden

aa.....
mm...

En met mijn mond oefende
ik die woorden net zo lang...

Nu denk ik dat het geduld
van mijn moeder oneindig
moet zijn geweest.

Mama!

Aamm...

Ze wilde eigenlijk alleen
maar het beste voor ons, en daar
had ze werkelijk alles voor over.

...tot ik ermee duidelijk kon
maken wat ik verlangde*

Wordt vervolgd

Papoea vandaag

Stad Gods zet elk jaar één project in de schijnwerper op deze plek. Dit jaar de Villanova-scholen van pater Tromp in Indonesië. Blijft u bijdragen zoals altijd? U kunt natuurlijk ook geld overmaken voor de crisisopvang of daklozenopvang. Vermeld waar uw donatie voor bestemd is, dan zorgen wij dat het geld op de goede plek terecht komt.

Met vriendelijke groet, zusters augustinessen van Sint-Monica

Onze leerling Ferdie is twaalf en klein voor zijn leeftijd. Twee weken geleden had hij ineens hevige buikpijn. Op naar het ziekenhuis! De foto vertoonde een vlek, maar de dokter wist niet wat dat betekende. Een dag observatie en toch maar wat medicijnen: anderhalf miljoen rupiah (honderd euro). Na twee dagen hield Ferdie het opnieuw niet van de pijn: terug naar het ziekenhuis, andere dokter. Die vermoedde een blaasontsteking. Een tweede ziekenhuisdag en nieuwe medicijnen: honderd euro. Weer een dag later kromp het joch thuis opnieuw van de pijn en schreeuwde hij de hele wereld bij elkaar. Toch maar weer terug en de derde dokter had gelijk: blindedarmontsteking. Direct opereren! Dat lukte echter pas anderhalve dag later, want eerst was de chirurg er wel, maar de anaesthesist niet, en de volgende dag waren de rollen omgedraaid. Bovendien moesten we zelf naar verschillende apotheken om medicijnen, slangen, naalden en een infuus te vergaren. Maar de operatie verliep goed en de dokter liet weten de prijs schappelijk te zullen houden. Iedereen opgelucht.

Na een week mocht Ferdie het ziekenhuis uit. De 'schappelijke' ziekenhuisrekening bedroeg achthonderd euro; een half jaar-salaris voor een onderwijzer.

Hadden we toch niet beter een ziekenhuis kunnen bouwen, in plaats van een middelbare school?

Ton Tromp osa

Maak uw gift over op:

NL76 INGB 0003 8244 29

Vorig totaal	€ 1.110,-
Nieuw totaal	€ 1.760,-

Op de koffie met Irene IJgosse

Evelien Plaisier

Foto: Roelant Meijer

‘Nadat ik bij Casella aan mijn afstudeeronderzoek gewerkt had, verhuisden de zusters al snel naar de boerderij. Ze ontvingen daar ook groepen. Aangezien ik ervaring heb met het koken voor groepen, ben ik dat ongeveer één keer per maand gaan doen. Ik was wel benieuwd hoe Casella zich zou ontwikkelen, in dat nieuwe, mooie huis op dat grote terrein. Hoe blij je bij de kern met zoveel afleiding? Ik vind het mooi om te zien hoe de zusters dat doen. De ruimte die ze zelf hebben, geven ze ook aan anderen, aan de gasten. Het zijn zusters met lef! Zij zorgen voor het geestelijke voedsel, en ik ben blij dat ik een bijdrage kan leveren door goed voor het lichamelijke voedsel te zorgen. Ik vind het fijn als gasten die vertrekken kunnen zeggen: ‘Wat hebben we het goed gehad.’ En koken voor grote groepen is niet stressvol hoor: Je moet gewoon goed de tijd terugrekenen.’

24

Wilt u ook een feestelijke maaltijd maken?
Kijk op www.casella.nl voor Irene's recepten!

